

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

KAINUUN LIITTO

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Katsaus uuden rahoitusohjelman sisältöön

Paula Karppinen & Jouni Ponnikas, elinkeinot ja aluekehitys, KL

MYR 21.3.2022

Kansallinen lainsäädäntö uudistuu, voimaan 1.9.2021

Kansallisen lainsäädännön ennakoitaan tulevan voimaan 1.9.2021 (HE 47/2021)

- Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (toimeenpanolaki)
- Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (rahoituslaki)
- Asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (rahoitusasetus)
- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (toimeenpanoasetus)
- asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (tukikelpoisuusasetus)

Huomioitavaa:

- Hankkeiden kustannusmalleihin tulee merkittäviä muutoksia.
- EURA-tietojärjestelmä uudistuu.
- Yksityiskohtaista koulutusta järjestetään syksyn 2021 mittaan.

TALPO:n linjaukset 22.3.2021

- **EAKR-rahoituksesta vähintään 35 % kohdistuu ilmastotoimiin**
- EU:n ja kansallisen osarahoitussuhteen osalta noudatetaan komission asetusehdotuksen mukaista vähimmäissuhdetta
 - Siirtymäalue, ml. IP-alue: EU 60 % ja kansallinen julkinen 40 % → kans. julk. tippuu -10 %
 - Kehittyneillä alueilla (Helsinki-Uusimaa) EU 40 % ja kansallinen julkinen 60 % → kans. julk. nousee 10 %
- Kansallisesta julkisesta 75 % valtion rahoitusta, 25 % kuntarahoitusta
- Rahastojen välinen suhde: EAKR 59,5 % eli n. 884,5 milj. € ja ESR+ 40,5 % eli noin 602,4 milj. €
- EAKR-rahoituksesta 8 % käytetään kestävään kaupunkikehittämiseen, joka Suomessa toteutuu 18 kaupungin tai kaupunkiseudun kanssa solmituilla innovaatio-ekosysteemisopimuksilla.
- Vähintään 25 % ESR+-varoista kohdennetaan sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden torjunnan toimiin
- InvestEU-toimintaan siirretään 4 % eli noin 35,4 milj. €

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Ohjelman sisältöluonnos

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen

TL 2 Hiilineutraali Suomi (EAKR) 30 % EAKR-varoista

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR) – koskettaa vain Itä- ja Pohjois-Suomea

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR)

- Eväitä elämään

TL X Oikeudenmukainen siirtymä (JTF) – täydentyy, valmistellaan syksyllä 2021.

Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 - 2027

EAKR

**INNOVATIIVINEN
SUOMI**
(508,6 M€)

T&K&I

Digitalisaatio

PK-yritykset

**HIILINEUTRAALI
SUOMI**
(246,1 M€)

Energiatehokkuus ja päästövähennykset

Ilmastonmuutos

Kiertotalous

**SAAVUTETTAVAMPI
SUOMI**
(65,6 M€)

Liikenne

ESR

**TYÖLLISTÄVÄ,
OSAAVA JA
OSALLISTAVA
SUOMI**
(521,2 M€)

Työllisyys

Osaaminen

Yhdenvertaisuus ja osallisuus

**SOSIAALISTEN
INNOVAATIOIDEN
SUOMI**
(29,0 M€)

Lastensuojelunuoret

**AINEELLISTA
PUUTETTA
TORJUVA
SUOMI**
(28,8 M€)

Ruoka-apu

JTF

**OIKEUDEN-
MUKAISEN
SIIRTYMÄN
SUOMI**
(451,0 M€)

*Liiketoiminta ja työpaikat

*T&K&I investoinnit ja uudet ratkaisut

*Turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen

Varojen
maakunta-
kohtainen jako
2021-2027
EU+valtio
(käyvät hinnat)

	ESR	EAKR	JTF	Yhteensä
Maakunnat	EU+valtio	EU+valtio	EU+valtio	
Uusimaa	59 256 866	69 177 093	0	128 433 959
Pohjanmaa	12 525 103	16 452 192	19 046 276	48 023 571
Varsinais-Suomi	41 404 188	27 211 269	0	68 615 457
Pirkanmaa	42 307 861	25 268 736	4 312 362	71 888 959
Pohjois-Pohjanmaa	84 247 189	152 718 879	119 384 298	356 350 366
Lappi	45 264 929	157 480 546	62 586 829	265 332 304
Keski-Pohjanmaa	14 943 409	32 173 335	19 688 086	66 804 830
Pohjois-Savo	55 624 520	152 708 985	82 604 824	290 938 329
Etelä-Karjala	13 936 111	18 138 366	25 759 235	57 833 712
Kanta-Häme	17 350 160	28 849 114	0	46 199 274
Satakunta	21 353 219	34 095 315	26 913 025	82 361 559
Keski-Suomi	28 215 205	36 534 367	47 523 909	112 273 481
Etelä-Pohjanmaa	16 301 436	55 452 795	41 108 138	112 862 369
Päijät-Häme	29 803 319	30 424 849	0	60 228 168
Pohjois-Karjala	47 445 829	110 850 294	55 935 449	214 231 572
Kainuu	36 822 886	60 219 523	14 888 450	111 930 859
Kymenlaakso	29 376 185	18 824 019	32 883 014	81 083 218
Etelä-Savo	58 730 618	96 693 467	43 356 358	198 780 443
YHTEENSÄ	654 909 033	1 123 273 144	595 990 253	2 374 172 430

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) toimenpiteet

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

EAKR:n lopulliset erityistavoitteet 2021-2027 (PO1-PO3)

PO1: Kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa

PO =toimintapoliittinen tavoite

- i) Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton kehittäminen ja parantaminen
- ii) Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi
- iii) Pk-yritysten kestävä kasvun ja kilpailukykyyn parantaminen ja työpaikkojen luominen pk-yrityksissä muun muassa tuotannollisin investoinnein
- iv) Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten
- v) Digitaalisten yhteyksien parantaminen

PO2: Vihreämpi Eurooppa

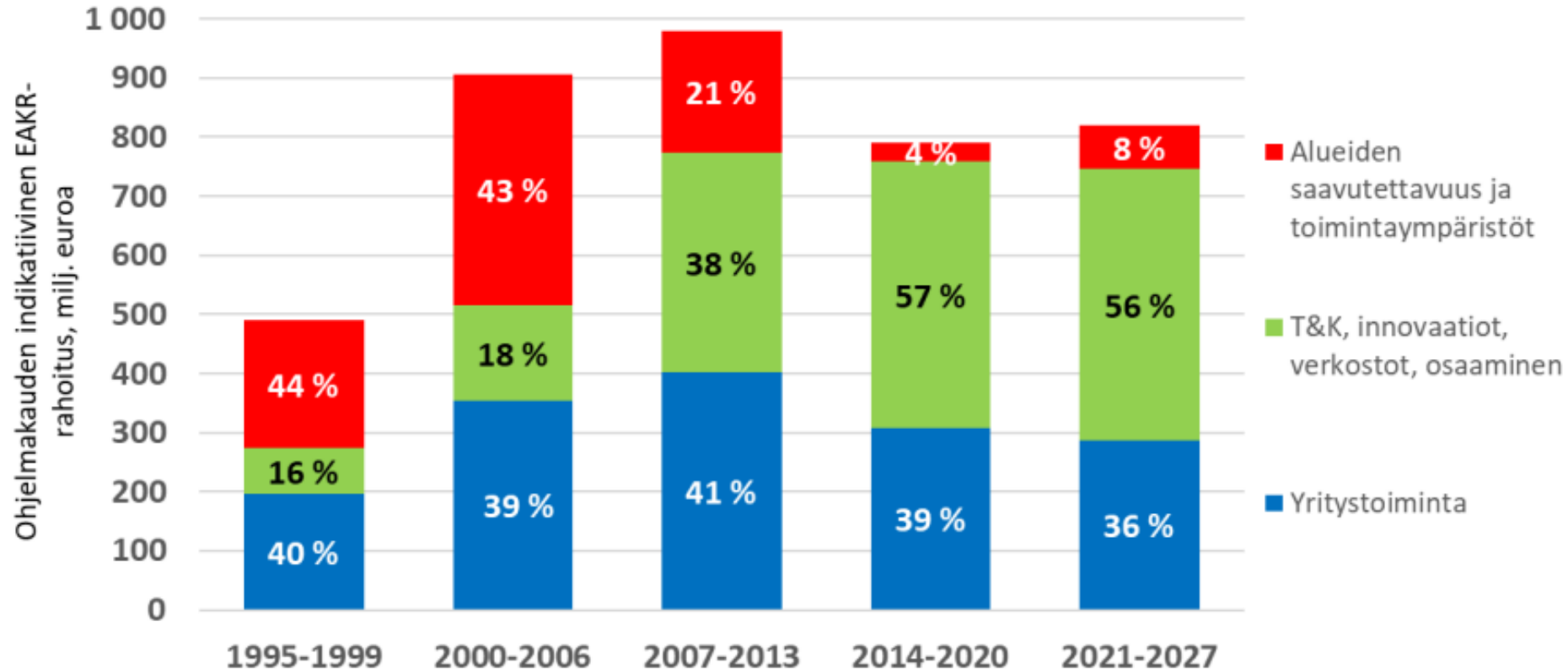
- i) Energiatieteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- ii) Uusiutuvan energian edistäminen direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti, siinä esitetyt kestävyyskriteerit mukaan lukien
- iii) Älykkäiden energiajärjestelmien ja -verkkojen ja älykkään energian varastoinnin kehittäminen Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella
- iv) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, katastrofiriskien ehkäisemisen ja palautumiskyvyn edistäminen, ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit
- v) Veden saatavuuden ja kestävä vesienhoidon edistäminen
- vi) Kiertotalouteen ja resurssitehokkaaseen talouteen siirtymistä edistävät toimet
- vii) Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelun ja säilyttämisen sekä vihreän infrastruktuurin edistäminen, myös kaupunkialueilla, sekä kaikenlaista pilaantumista vähentävät toimet
- viii) Kestävä multimodaalisen kaupunkiliikenteen edistäminen osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta

PO3: Yhteenliitettympi Eurooppa

- i) Ilmastonmuutoksen älykkään, turvallisen, kestävä ja intermodaalisen Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kehittäminen
- ii) Kestävä, ilmastonmuutoksen kestävä, älykkään ja intermodaalisen kansallisen, alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden kehittäminen ja parantaminen, mukaan lukien yhteyksien parantaminen TEN-T-verkon ja rajat ylittävän liikkuvuuden osalta

Suomen EAKR-rahoituksen indikatiivinen kohdentuminen eri ohjelmakausina

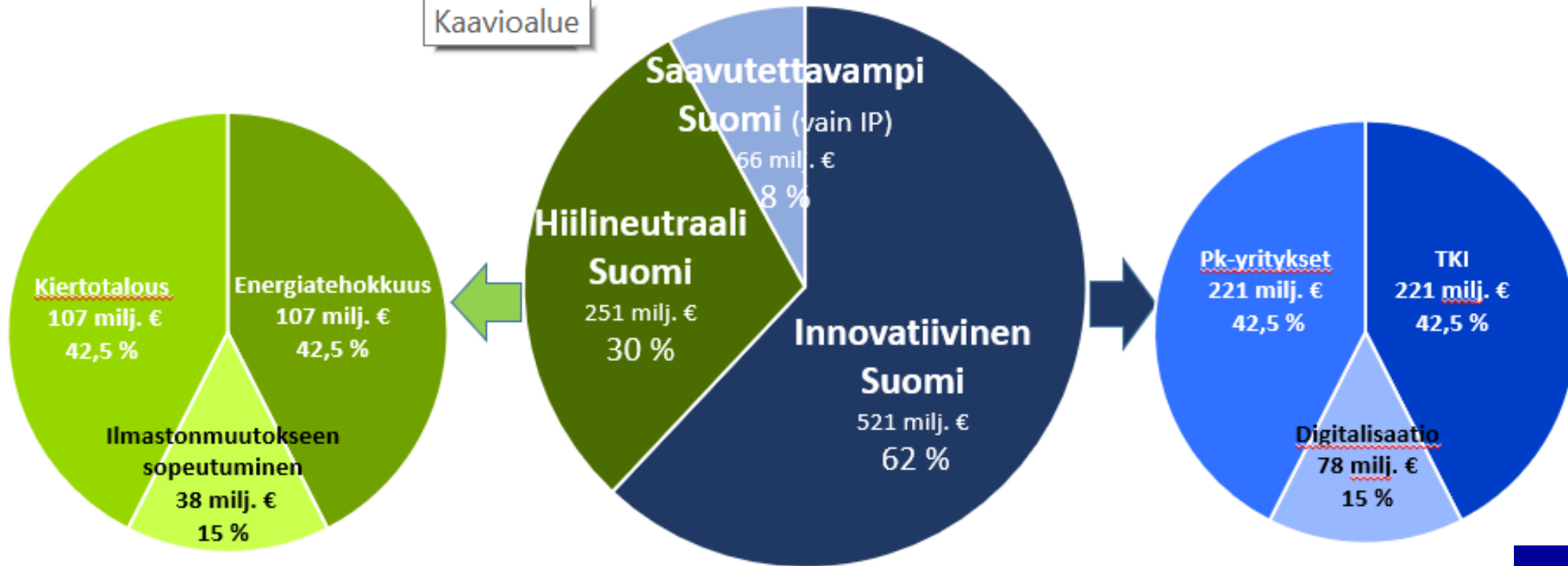
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö • www.tem.fi

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027: EAKR-toimintalinjat ja –erityistavoitteet sekä niiden indikatiivinen EU-rahoitusosuus

Kaavioalue

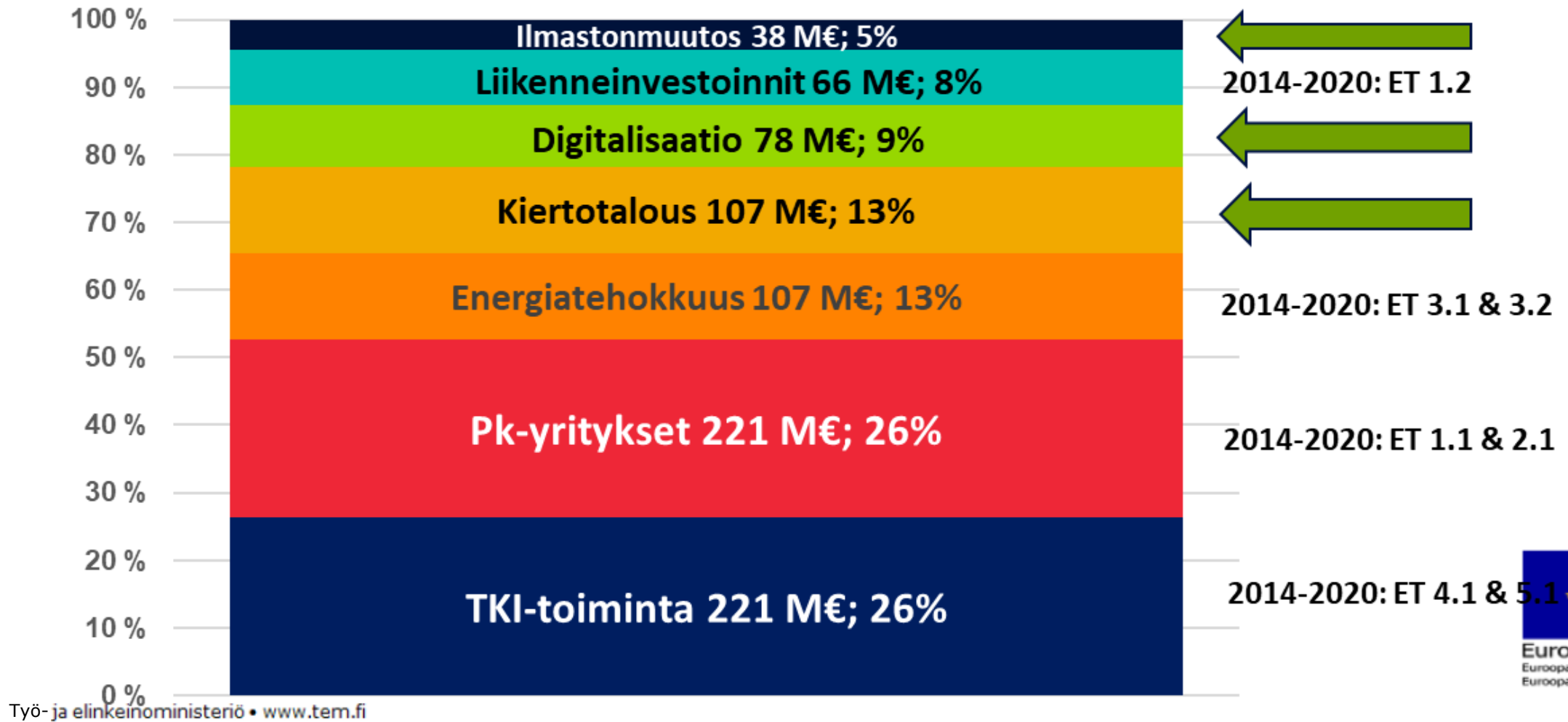
Ilmastotoimenpiteisiin 35 % EAKR-rahoituksesta:

- Pääosin Hiilineutraali Suomi –toimintalinjalta (TL 2)
- Myös innovatiivinen Suomi toimintalinjalta (TL 1)

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö • www.tem.fi

EAKR-erityistavoitteet: Mikä muuttuu?

ET 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, valtion viranomaiset, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset ja säätiöt.

TKI-toiminta

- pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien **kehittäminen, pilotointi ja kaupallistaminen**, uusien teknologioiden käyttöönotto ja hyödyntäminen
- **elinkeinoelämän tarpeista lähtevät** innovatiiviset ja älykkäät ratkaisut, toimintamallit sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöt sekä **tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja yhteiskäyttö**
- **innovatiiviset ja kestävät julkiset hankinnat** referenssiympäristöinä sekä TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana
- vihreää siirtymää tukeva TKI-toiminta

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten **yhteistyö**, osaamisen ja teknologian siirto sekä **kulttuuri- ja luovan osaamisen hyödyntäminen TKI-toiminnassa**
- **elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyö** sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen **soveltavan tutkimuksen hyödyntäminen yritystoiminnassa**
- elinkeino- ja työelämälähtöinen TKI-toiminta sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien kehittäminen ja kytkeytyminen kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin
- **alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hallinta ja toimeenpano ja yritysten kiinnittyminen älykkään erikoistumisen prosesseihin**
- **älykkääseen erikoistumiseen liittyvät alueiden ja alojen väliset sekä kansainväliset kumppanuudet**
- teknologioiden uusi soveltaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto ja skaalautuminen
- huippuosaamisen soveltaminen ja teknologisten valmiuksien parantaminen; **tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoiminen yritysten ja yhteiskunnan käyttöön**
- **ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointi ja demonstraatiot** sekä niiden käyttöönotto ja kaupallistaminen

ET 1.1: 100% ÄES

Kainuun älykkään erikoistumisen strategia: <https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelmaan-liittyvat-toimialastrategia/alykkaan-erikoistumisen-strategia/>

ET 1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä.

Pk-yritysten kasvu ja kansainvälistyminen

- pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- ja innovointivalmiuksien parantaminen
- pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevat, toimintaa uudistavat ja tuottavuutta lisäävät investoinnit
- pk-yritysten osaamisen parantaminen osana liiketoiminnan kehittämistä

Pk-yritysten TKI-toiminta

- pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen ja kaupallistaminen sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntyminen huomioiden ilmastokestävyys
- aktiivisten innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönotto yrityksissä
- kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltaminen yrityksissä sekä datan hyödyntäminen ja niihin liittyvä yritystoiminta
- hiilineutraaliin talouteen liittyvä liiketoiminta- ja markkinaosaaminen ja uudet tuote- ja palvelukonseptit
- pk-yritysten valmiudet luovan osaamisen hyödyntämiseen (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit, muotoiluosaaminen)
- hiilineutraalisuus/vähähiilisyystavoitteiden mukainen toiminta (ml. cleantech)

Uusi liiketoiminta ja verkostoitumisen edistäminen

- uusi tai uudistuva liiketoiminta sekä yritysten jatkuvuus omistajavaihdoksia edistämällä, uudet tavat tukea uutta liiketoimintaa (ml. yrityskehittämö- ja hautomomallit) ja yritysneuvontaan liittyvät uudet toimintamallit
- ekosysteemit, osaamiskeskittymät ja verkostot sekä muut yhteistyömuodot, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

ET 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Yritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt.

Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- hiilineutraalien ratkaisujen, toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittäminen, käyttöönotto ja yhteiskäyttö
- yhteistyö yrityssektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa ml. Rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena
- energiatehokkuuteen liittyvä korjausrakentamisosaaminen (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta)
- rakennusten energia- ja materiaalitehokkuus ja älyratkaisut
- vähähiiliseen teknologiaan, hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energiajärjestelmiin liittyvä TKI-toiminta ja -infrastruktuurit
- puhtaat energialähteet, hajautettu energiantuotanto sekä energian tuotannon monipuolistaminen
- uusiutuvaan energiaan liittyvät liiketoimintamahdollisuudet ja teknologia (mm. biokaasu, uusiutuva LBG)
- Älykkäät ja kustannustehokkaat energiajärjestelmät ja -verkot
- energian varastointi (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri)
- sähköstä tuotteiksi (Power to X) -ratkaisut, vetytalous ja hiilidioksidin talteenotto

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- uudet energia- ja materiaalitehokkuutta parantavat toimintatavat, teknologiat ja ratkaisut
- pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävät tuotteet, materiaalit, palvelut ja tuotantomenetelmät (esim. liikenne ja viisas liikkuminen, rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut) korkean jalostusasteen tuotteiden kehittäminen
- teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistäminen ja energiaomavaraisuuden parantaminen, energia- ja materiaalitehokkuuden kehittäminen sekä kiertotalouden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto
- alueiden ja elinkeinoelämän tietämyksen lisääminen energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- elinkeinoelämäverkottunut tutkimus, yhteiskehittäminen ja julkiset innovatiiviset hankinnat energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi
- puurakentaminen, rakentamisen kestävyys ja pitkään hiiltä sitovat tuotteet ja tuotantotavat; rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaalitehokkuus huomioiden rakennusten koko elinkaari
- hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointi ja seuranta osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta
- kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa
- liikenteen energiatarpeen vähentäminen sekä liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu kehittämällä uusia tuote- ja palvelukonsepteja sekä älykkäitä ratkaisuja liikenteen, kestävästä liikkumisesta ja saavutettavuuden tarpeisiin
- uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttävien liikennemuotojen kehittäminen
- kestävät julkiset hankinnat energia- ja liikennealalla, ml. ilmastokriteerien käyttö

ET 2.2: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Yritykset, kunnat ja kuntayhtymät, maakunnan liitot ja muut alueelliset toimijat, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja kehitysyhtiöt, työmarkkina- ja muut järjestöt, yhdistykset ja paikalliset toimijat

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta

- yritysten ja alueellisten **pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittäminen** ilmastokestävyyden takaamiseksi
- **suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittäminen** alueellisille ja paikallisille toimijoille
- **sopeutuminen ilmastonmuutokseen ja varautuminen sään ääri-ilmiöihin sekä niihin liittyvä liiketoiminta ja vientimahdollisuudet**
- elinkeinotoiminnasta vesiin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien ympäristöhaittojen ja -riskienvähentäminen
- **monihyötyisten viherrakenteiden** ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto sekä niihin liittyvä liiketoiminta ja vientimahdollisuudet

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittäminen ja kaupallistaminen sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittäminen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- **Ilmastonmuutoksen edellyttämät turvallisuuden ja katastrofivalmiuteen liittyvät tuotteet ja ratkaisut, ml. digitekniikka**
- elinkeinoelämän ja yritysten tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämät toimintamallit ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös hiilensidonta, luonnon monimuotoisuus, vesiensuojelu ja kulttuuriympäristö
- **elinkeinojen sopeutuminen ilmastonmuutokseen, ml. perinteiset ja saamelaiselinkeinot**
- ilmastonmuutoksen vaikutukset **huomioitava kestävä luontomatkailu ja siihen liittyvät ekosysteempipalvelut** (mm. pohjoisen muuttuvat lumiolosuhteet ja lumettomuus eteläisessä ja läntisessä Suomessa)
- ekosysteempipalvelujen hyödyntämiseen liittyvä yritystoiminta

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- alueellisten ja paikallisten **sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelu** huomioiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne)
- **neuvonta ja tuki** ilmastotyön organisoimisessa ja resursoinnissa, ml. Ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- **kestävien julkisten hankintojen kehittäminen**, ml. ilmastokriteerien käyttö, hankintojen uudelleensuuntaus ilmastoystävällisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeviin vaihtoehtoihin
- alueellisten elinkeinojen **logistiikkareittien ilmastokestävyys** mm. tieverkon kuntokartoitusten ja tienpidon suunnitelmien kehittäminen
- **ennakointi- ja riskienhallintaosaaminen** sekä turvallisuusalan suunnittelu ja pilotointi

ET 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Pk- ja mikroyritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kaupungit, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, työmarkkina- ja muut järjestöt, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaaion pilotointi, käyttöönotto ja kaupallistaminen
- kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvä TKI-toiminta, demonstraatioympäristöt ja TKI-ekosysteemit kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelu
- kestävät ja innovatiiviset julkiset hankinnat
- jätteen synnyn ehkäisy ja uudelleenkäyttö sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittäminen
- älykäs materiaalien hallinta, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varautuminen entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon
- ravinnekiertoon, hiilen sidontaan ja hiilinieluihin liittyvä TKI-työ ja pitkään hiiltä sitovat tuotteet ja toimintamallit
- luonnonvara-alan kestävyys ja luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusasteen nosto
- ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalinen hyödyntäminen
- älykkäisiin taloihin liittyvät teknologiat, uudet materiaalit ja liiketoimintamallit
- julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyö kiertotalouden edistämiseksi

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvä kiertotalouteen liiketoiminta- ja markkinaosaaminen; uudet tuote- ja palvelukonseptit ja niiden edellyttämät investoinnit
- ekosysteemit, osaamiskeskittymät ja verkostot sekä muut yhteistyömuodot, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- osallistuminen olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä uusien teollisten symbioosien syntyminen
- teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntäminen ja pilotointi aidossa teollisuusympäristössä
- jätteen määrän vähentäminen, lajittelu, kierrätys ja kestävät logistiikkaketjut
- resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittäminen ja käyttöönotto
- luontopohjaisten ratkaisujen toteuttaminen kaupunkirakenteessa
- vesien kestävä hyödyntäminen ja veden uudelleen käyttö sekä ympäristökuormituksen vähentäminen

ET 3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä.

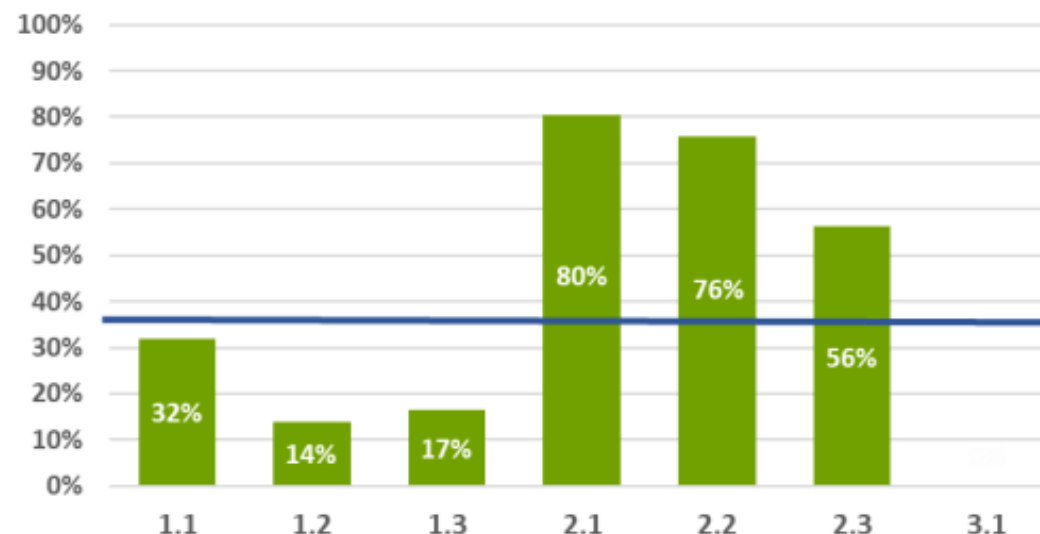
Huom. Käytettävissä vain Itä- ja Pohjois-Suomessa (pohjoisen harvan asutuksen lisärahoitus)

- pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavat liikenne- ja logistiikkainvestoinnit
- liikkumis- ja kuljetusmuotojen parempi yhteen liitettävyyys sekä yhteyksiä TEN-T –verkkoon parantavat paikallistason hankkeet
- liikenteen älykkäät ja puhtaat ratkaisut, melutason alentaminen ja liikenneturvallisuuden edistäminen paikallistasolla
- liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu

Ilmastotoimenpiteet

- Suomen kansallinen tavoite: 35 % EAKR-rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin (EU-minimi 30 %)
- Laskenta ja seuranta tukitoimiluokkien avulla => valitaan yksi tukitoimiluokka / hanke
- Ohjelmaesityksessä on yhteensä 46 eri EAKR-tukitoimiluokkaa, joista 11:llä on 100 %:n ilmastokerroin ja 14:llä 40 %:n ilmastokerroin => 21 tukitoimiluokkaa ei vaikuta ilmastoseurantaan
- Huom! Kaikki TL2:lle sijoittuvat hankkeet eivät ole kategorisesti 100 prosenttisesti ilmastotoimenpiteitä
=> Ilmastotoimenpiteitä rahoitetaan myös TL1:llä!
- Ilmastotoimenpiteiden osuus EAKR -rahoituksesta erityistavoitteittain on esitetty viereisessä kuvassa
- Laskelma perustuu ohjelma-asiakirjaluonnoksessa esitettyihin indikaatiivisiin tukitoimiluokkataulukoihin

Valtakunnalliset EAKR -teemat ja välittävät viranomaiset

- Kestävä kaupunkikehittäminen (ITI=Integrated territorial investments)
 - Suomen EAKR-kokonaissaannosta 8 % pl. teknisen tuen osuus = 68,6 milj. euroa => julkinen rahoitus n. 16 M€/v.
 - 16 kaupunkiseutua, 18 yliopistokaupunkia => ekosysteemisopimukset 2021-2027
 - Koordinaattorina Pirkanmaan liitto
- Innovaatio- ja osaamisverkostot (TEM&OKM):
 - 2 % Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman EAKR-kehyksestä = 17,1 milj. euroa => julkinen rahoitus n. 3,8 M€/v.
 - Koordinaattorina Etelä-Savon RR-ELY-keskus
- Ympäristöministeriön valtakunnallinen toiminta:
 - 2 % Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman EAKR-kehyksestä = 17,1 milj. euroa => julkinen rahoitus n. 3,8 M€/v
 - Koordinaattorit: ET 2.1 ja ET 2.2: Pohjois-Pohjanmaan RR-ELY-keskus, ET 2.3: Hämeen RR-ELY-keskus
 - Energiatehokkuus ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen (YM), Pohjois-Pohjanmaan ELY
 - Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen (YM), Pohjois-Pohjanmaan ELY
 - Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta (YM), Hämeen ELY

Kestävä kaupunkikehittäminen EAKR

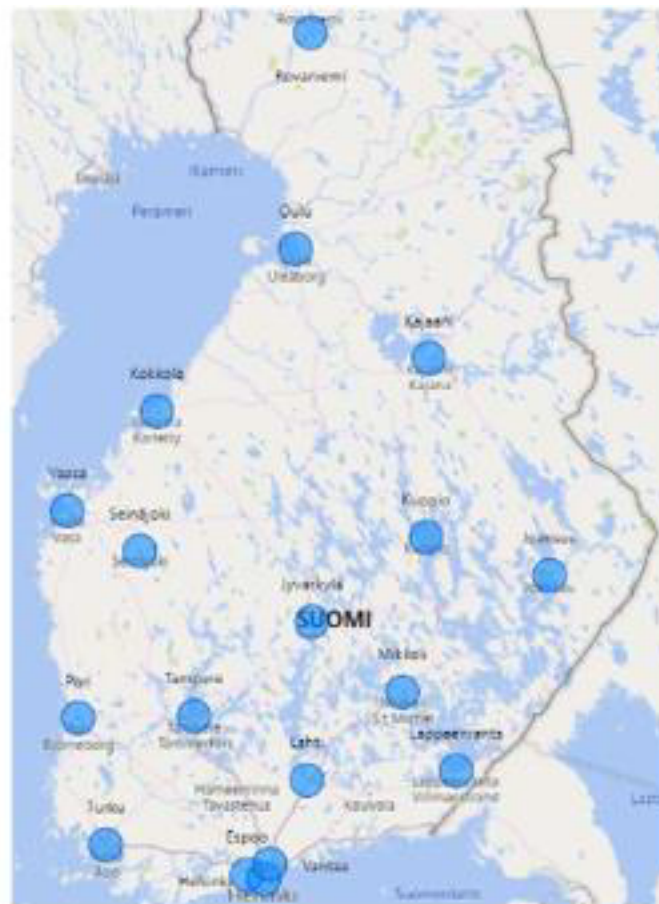
Valtion ja kaupunkien väliset kumppanuudet

Ekosysteemisopimukset 2021-2027

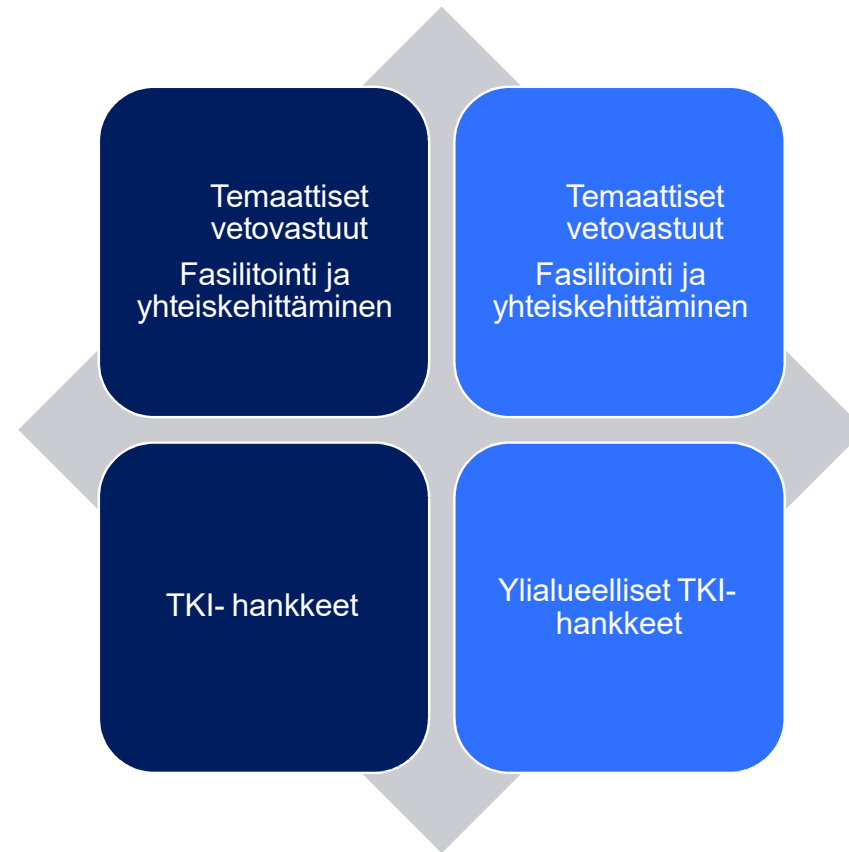
- ✓ Kohteena yliopisto- ja yliopistokeskuskaupungit
- ✓ Toteuttavat osaltaan hallituksen kestävä kasvun strategiaa
- ✓ Luovat alustan kaupunkien ja valtion väliselle nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle

Sopimuksissa kaupungit toimivat

- ✓ Alustana elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamiseksi
- ✓ Yksittäisten hankkeiden kehitys- ja kokeiluympäristönä
- ✓ Innovaatiokeskittyminä, jotka pystyvät houkuttelemaan kansainvälisiä investointeja ja osaajia Suomeen
- ✓ Edelläkävijöinä digitaalisten sekä vähähiilisten ja resurssitehokkaiden yhdyskuntien rakentamisessa tarjoten elinkeinoelämälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- ✓ Edelläkävijämarkkinoina (investoinnit ja innovatiiviset hankinnat välineinä)
- ✓ Temaattisten verkostojen vetäjinä

Ekosysteemisopimukset sekä innovaatio- ja osaamisverkostot (EAKR valtakunnall.)

Yhteenveto - EAKR

- TKI-toiminta ja pk-yritysten tukeminen edelleen EAKR:n kulmakivinä
 - Painopisteinä Green deal – vihreä siirtymä ja digitalisaatio
 - 2014-2020: 25 % EAKR-rahoituksesta vähähiilisyyteen – seuranta erityistavoitteiden 3.1 ja 3.2 avulla
 - 2021-2027: 35 % EAKR-rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin – seuranta tukitoimiluokkien avulla
 - Valitaan vain yksi tukitoimiluokka/hanke: Luokittelun helpompi seuranta ja raportointi
-
- ET 1.1: 100% ÄESin mukaista; huomioitava myös ET 2.1 & 2.3 -hankkeissa
 - TL1 ja TL2 työnjako: TKI ja yritystoiminnan tukeminen TL2:lla silloin, kun kyse on energiatehokkuudesta ja kiertotaloudesta => myös hankeparit ESR+/TL4:n kanssa
 - TL3 IP-alueen liikennehankkeet (?): vaatimustaso nousee
 - Liikennealan kehittäminen mahdollista myös ELSA-alueella (digitalisaatio, energiatehokkuus)
 - ET 2.2: Uutta ajattelua ja uusia hankeideoita muihin erityistavoitteisiin
 - TL2: YM:n valtakunnallinen toiminta tukemassa uudentyyppisten hankkeiden kehittämistä
 - Muutoksia seurantaan: mm. tasa-arvo, alueluokitus & toimeenpanomekanismit, kv. yhteistyö (Itämeristrategia)

Yhteenveto - EAKR

- TKI-toiminta ja pk-yritysten tukeminen edelleen EAKR:n kulmakivinä
- Painopisteinä Green deal – vihreä siirtymä ja digitalisaatio (kaksoissiirtymä)
- 35 % EAKR-rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin (2021-2027)
- ET 1.1: 100% ÄESin mukaista; huomioitava myös ET 2.1 & 2.3 -hankkeissa

Just Transition Fund (JTF) eli Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

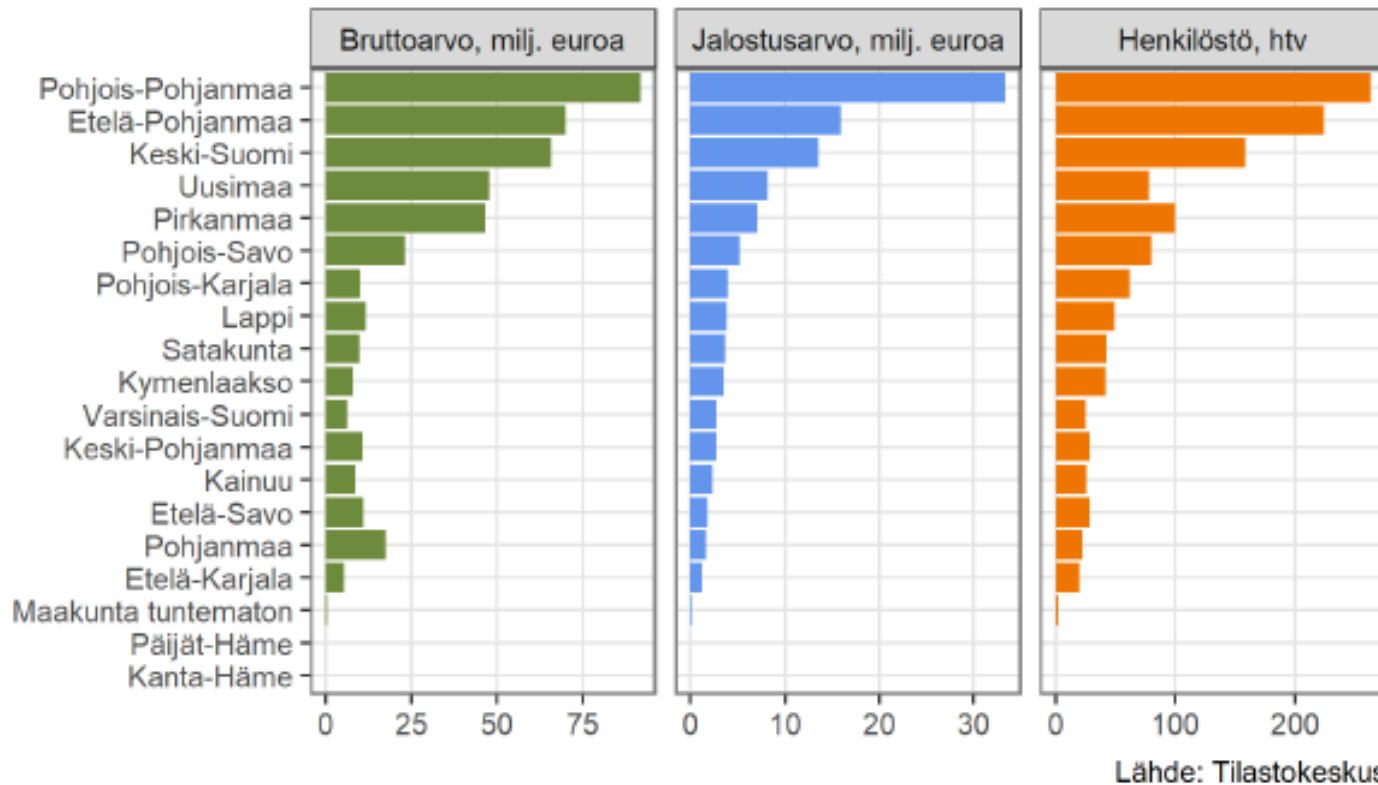

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)

- JTF on uusi rahasto, joka tulee ohjelmaan EAKR- ja ESR-rahastojen rinnalle kolmanneksi rahastoksi
- Uusi rahasto tullaan sisällyttämään **omana toimintalinjanaan** osaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelmaa
- Uuden rahaston **toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta** EAKR:n ja ESR:n tapaan, rahoittajina Kainuun liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Rahoitusta myönnetään aluekehityslain ja yritystukilain mukaisiin hankkeisiin eli samantyyppisiin toimiin kuin EAKR- ja ESR-rahoitusta, poikkeuksena mahdollisesti energiatuet (valmistelussa)
- JTF:n EU-osuus koko Suomeen on 466 milj. €, kansallinen julkinen rahoitus todennäköisesti n. 198 milj. €, jolloin kokonaisvolyymi vähintään 664 milj. €
- Maakuntakohtaista jakoa ei ole vielä tehty
- JTF-rahoituksen taustalla on Suomen hallituksen **situmus puolittaa energiaturpeen käyttö vuoteen 2030** mennessä. JTF-varoja kohdennetaan tästä tuleviin negatiivisiin alueellisiin sosioekonomisiin vaikutuksiin vastaamiseksi (aluenäkökulma)
- Rahaston tavoitteena on **helpottaa ja hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita sitoumuksen toteuttaminen alueilla aiheuttaa**
- JTF edellyttää alueellisia oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmia
- Kainuun siirtymäsuunnitelman luonnos laadittu

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)

Lähde: Turvetoimialan aluetalousvaikutukset. PTT työpapereita 203.

Kuvio 1. Turvetoimiala maakunnissa vuonna 2019. Päijät- ja Kanta-Hämeen tiedot puuttuvat tietoturvasyistä. Lähde: Alueellinen yritystoimintatilasto, Tilastokeskus.

Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) toimenpiteet

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

ESR - Mikä muuttuu?

- Rahaston nimi > Ei enää työvoimapoliittisia toimenpiteitä ESR:n tuella
- Sosiaalisen osallisuuden painoarvo kasvaa
- Uusi toimintalinja sosiaalisille innovaatioille
- Aineellinen apu (ruoka ja liitännäistoimet /Ruokavirasto)
- Suuremmat odotukset vaikuttavuudelle
- Suuremmat odotukset yhteistyölle, verkostoitumiselle ja moniammatillisuudelle

EAKR

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR)

TL 2 Hiljineutraali Suomi (EAKR)

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR)

ESR+

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

Et 4.1.1 Polkuja töihin

Et 4.1.6 Uutta osaamista työelämään

Et 4.1.7 Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

Et 2.5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR)

Et 2.6.1 Eväitä elämään

Polkuja töihin, et 4.1.1

Työnhakijoiden työllistyminen

- edistetään kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden pääsyä avoimille työmarkkinoille, laadukkaisiin ja riittävän toimeentulon mahdollistaviin työpaikkoihin, **yrittäjäksi ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen** tai koulutukseen sekä osaajien saamista korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin
- hyödynnetään monipaikkaisuuden ja erilaisten työn tekemisen tapojen tarjoamia vaihtoehtoja huomioiden työn- ja perhe-elämän yhdistämisen mahdollisuudet
- huomioidaan kohderyhmien tarpeet tarvittaessa positiivisen erityiskohtelun ja yhdenvertaisuussuunnittelun sekä tasa-arvosuunnittelun avulla hyödyntäen heidän omaa asiantuntemustaan
- yhteistyössä yritysten ja muiden työnantajien kanssa **räätälöidään etenkin osatyökykyisille** ja maahanmuuttajataustaisille työmahdollisuuksia sekä edistetään tehtävien muokkaamisen ja osittamisen edellytyksiä uusien työmahdollisuuksien kehittämiseksi
- kehitetään välityömarkkinoiden laatua ja vaikuttavuutta
- edistetään työvoiman ammatillista ja alueellista liikkuvuutta myös yhteistyössä rekrytoivien työnantajien kanssa luomalla näihin kannusteita ja käytäntöjä
- tuetaan mukana muuttavien **puolisoiden työllistymistä**
- ohjataan työnhakijoita rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille
- luodaan työvoiman kysyntää hyödyntämällä mm. julkisten hankintojen työllistämismalleja

Polkuja töihin, et 4.1.1

Työllistymistä tukevien palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia ja moniammatillisia palvelumalleja ja verkostomaista työtettä
- lisätään monialaisissa ja -ammatillisissa palveluissa työskentelevien osaamista toimintamallin johtamisessa ja muissa yhteistyöhön liittyvissä kysymyksissä sekä asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvissä työllisyys-, koulutus -ja sosiaalialan teemoissa
- kehitetään toimintamalleja, joilla varmistetaan, että asiakkaan palvelupolku etenee saumattomasti työhön, koulutukseen tai asiakkaan kannalta muuhun tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun
- tehostetaan ja kehitetään toimintatapoja ja palveluita, joilla voidaan tukea **sesonkityyppisillä aloilla työskentelevien työllistymistä ympärivuotisesti** ja alityöllistettyjä heidän työuransa kehittämisessä
- vahvistetaan **itsensä työllistäjien mahdollisuuksia** työllistyä
- kehitetään yritysten, alueiden ja toimialojen välisiä yhteistyömalleja ja **rekrytointitoimia sekä lisätään rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen ja työnantajien tunnettuutta, vetovoimaa ja mainekuvaa**
- vastataan työvoiman kohtaanto-ongelmiin kehittämällä ja kokeilemalla toiminta- ja palvelumalleja irtisanovan ja rekrytoivan yrityksen kohtaamisen helpottamiseksi
- parannetaan yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksiä

Uutta osaamista työelämään, et 4.1.6

Jatkuva oppiminen ja joustavat koulutuspolut

- lisätään yksilöllisten, monimuotoisten ajasta ja paikasta riippumattomien jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa ml. täydennys- ja erikoistumiskoulutukset sekä perustaitojen kehittäminen
- tuetaan tutkintojen ja tutkintojen osien suorittamista sekä edistetään ja kehitetään osaamisen ja ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamista ja tunnistamista ja niitä tukevaa koulutusta
- tuetaan uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä niihin liittyvää oppimista ja osaamisen kehittämistä työpaikoilla
- edistetään yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista osana koulutusta ja työelämää
- tuetaan eri alojen kehittymistä osana ekosysteemejä ja vahvistetaan palvelujen tuotanto-osaamista
- kehitetään hakevan toiminnan menetelmiä erityisesti koulutuksessa aliedustettujen ryhmien tavoittamiseksi
- kehitetään jatkuvan oppimisen mahdollistavia koulutusrakenteita ja oppimisympäristöjä sekä oppimista tukevaa pedagogiikkaa
- tuetaan koulutuksen ja työelämän sekä kouluasteiden välisten nivelvaiheiden siirtymien sujuvoittamista perusopetuksesta lähtien
- kehitetään koulutuksen laatua ja tarjontaa mm. älykkään erikoistumisen ja kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeisiin
- tuetaan jatkuvan oppimisen avulla elinkeinorakenteen monipuolistamista ja uudenlaisten palvelurakenteiden syntymistä mm. luovaa osaamista hyödyntämällä

Uutta osaamista työelämään, et 4.1.6

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, moniammatillisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita koulutuksessa ja työelämässä sekä vahvistetaan asiantuntijoiden valmiuksia vastata monimuotoistuvan asiakaskunnan tarpeisiin
- tuetaan luovien alojen palvelukokonaisuuden syntymistä ja vahvistetaan kulttuuripalveluiden tuotanto-osaamista
- parannetaan kohtaantoa ja edistetään ammatillista liikkuvuutta eri palveluja kehittämällä, hyödyntämällä ja yhdistelemällä
- edistetään kansainvälisten osaajien rekrytointia Suomeen ja integroidaan jo maassa olevia osaajia yhteistyössä EAKR- ja TalentBoost –toimenpiteiden kanssa

Muutostarpeiden ja osaamisen ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta

- tuetaan osaamistarpeiden ennakointia ja ennakoitiedon hyödyntämistä
- edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen

Työelämän kehittäminen

- edistetään työturvallisuutta, työhyvinvointia, työterveyttä ja työssä jaksamista, osaamisen ja hyvän työelämän kehittymistä ja työelämän laatua ml. työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen ja työyhteisöjen monimuotoisuuden lisääminen
- edistetään toimintatapoja ja digitaalisia ratkaisuja ja digitalisaation tuomien tuotanto- ja palveluprosessien kehittämistä sekä lisä- ja uudelleen kouluttautumismahdollisuuksia, jotka parantavat samanaikaisesti tuottavuutta ja tuloksellista työn tekemistä sekä työhyvinvointia
- kehitetään mikro- ja pk-yrittäjien ja muiden organisaatioiden sekä niiden henkilöstön, ml. lukien johtajien, osaamista, oppimismyönteisyyttä ja uudelleen kouluttautumista erityisesti ikäjohtamisen ja osaamisen johtamisen alueilla
- edistetään yritysten muutoskyvykkyyttä koulutuksen, neuvonnan, ohjauksen ja verkostojen kautta

Yhdenvertaiseen osallisuuteen, et 4.1.7

Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen

- tuetaan monipuolisin keinoin kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille sekä torjutaan huono-osaisuutta ja syrjäytymistä
- lisätään eri väestöryhmien vuorovaikutusta
- yksinäisten ja riippuvuus- ja/tai työ- ja toimintakyvyn haasteiden kanssa kamppailevien hyvinvointia lisätään mm. yhteisöllisin ja kuntouttavin toimenpitein
- edistetään vammaisten henkilöiden, etnisten vähemmistöjen ja muiden heikommassa asemassa olevien väestöryhmien oikeuksien toteutumista
- kehitetään kansalaistoimijalähtöistä toimintaa ja yhteisöllisiä palveluita sekä edistetään vähemmistö- ja erityisryhmien osallistumista päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun
- hyödynnetään kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämässä

Yhdenvertaiseen osallisuuteen, et 4.1.7

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

- parannetaan heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia päästä koulutukseen ja työmarkkinoille
- rakennetaan osallistavia työmarkkinoita, lisätään työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavuutta sekä kehitetään työtoiminnan sisältöjä

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, oikea-aikaisia, saavutettavia ja katkeamattomia taide-, kulttuuri-, hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus-koulutus- ja työllisyyspalveluita ja kehitetään mm. **perhe- ja nuorisotyön menetelmiä ja verkostomaista työtettä**
- edistetään **ammattilaisten, kolmannen ja neljännen sektorin ja viranomaisten välistä kumppanuutta, yhteistyötä ja osaamista** heikoimmassa asemassa olevien ryhmien palveluiden ja yhteiskuntaan kiinnittymisen parantamiseksi
- kehitetään tuloksellisia mm. sosiaalisen kuntoutuksen ja päihdekuntoutuksen toimintamalleja työkäisille samoin kuin työ- ja toimintakyvyn palveluja
- kehitetään sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osaamista sosiaali- ja terveysalalla, sivistystoimessa sekä työllisyyspalveluissa, jotta voidaan paremmin vastata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteisiin.

TL 5 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen, et 4.1.7

- Kehitetään lastensuojelun avo-, sijaishuollon ja jälkihuollon sisältöjä ja rakenteita palvelujen laadun, monialaisuuden, henkilöstön osaamisen ml. digitaalisuus ja toimijoiden osallisuuden edistämiseksi
- Kehitetään vaativan sijaishuollon palveluja ja niiden monialaisuutta
- Kehitetään oppimisvaikeuksista ja neuropsykiatrisista ongelmista kärsiville lapsille ja nuorille tukitoimenpiteitä, joissa huomioidaan opintojen ohella työelämään siirtyminen
- Kehitetään lasten ja nuorten tarpeista lähteviä, helposti ja nopeasti saavutettavia palveluja ja tukitoimia, joita tuotetaan paikallisesti monitoimijaverkostoissa lasten ja nuorten tarpeita kuunnellen. Näitä palveluja voivat olla esim. mielenterveys- ja päihdepalvelut, sujuvat terveydenhuollon prosessit, osallisuuden ja harrastustoiminnan tukeminen mm. kulttuuri- ja liikuntatoiminnalla, tuki opinnoissa ja opintoihin hakeutumisessa, tuki arjessa, asumisessa ja kodinhoidossa selviytymisessä sekä tuki työllistymisessä ja työelämään siirtymisessä
- Edistetään soveltavaa tutkimusta ja toiminnan vaikuttavuutta
- Levitetään ja juurrutetaan parhaat mallit pysyviksi käytännöiksi

Valtakunnalliset teemat ja välittävät viranomaiset

ESR

- Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten kehittäminen (TEM), Hämeen ELY
- Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä (TEM), Etelä-Savon ELY
- Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (TEM, OKM ja STM), Hämeen ELY
- Työmarkkinoiden kohtaanto (TEM), Keski-Suomen ELY
- Työelämän kehittäminen (TEM ja STM), Pohjois-Pohjanmaan ELY
- Jatkuva oppiminen (OKM), Pohjois-Pohjanmaan ELY
- Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen (OKM), Hämeen ELY

Hämeen ELY

- Vaikeasti työllistyvien tukeminen (STM)
- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (STM ja OKM)
- Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta (STM)
- Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027 (STM ja OKM)
- Sosiaalisten innovaatioiden koordinaatiohanke, sisältö täsmentyy myöhemmin (STM, OKM ja TEM)

Hakemuksen valmistelu ja laatiminen – tärkeää!

A. Lue hakemuksessa olevat ohjeet (? –merkin alta)

B. Tee **selkeä ja looginen rakenne** suunnitelmaan:

- Tarve (ongelma, johon hankkeella haetaan ratkaisua)
- Tavoite (mihin pyritään, mikä on tilanne hankkeen päätyttyä)
- Toimenpiteet (mitä toimia tavoitteeseen pääsemiseksi)
- Tulokset (laadulliset ja konkreettiset määrälliset) => välttä turhaa toistoa!

C. Laadi **hyvä tiivistelmä hankkeelle lopuksi!**

=>tiivistelmä on hankkeen näyteikkuna: tulostuu valintaesitykseen ja EURAn tietopalveluun

D. Kiinnitä huomiota toimien kustannustehokkuuteen

E. Arvioi horisontaaliset vaikutukset ajatuksen kanssa

F. Muista liittää vaadittavat liitteet hakemukseen: yhteistyösopimus, sitoumukset rahoituksesta, alv-ohjaus, vakuutus takaisinperintäprosessista jne.

Hyvä selkeä hakemus ja selkeä toteutuksen suunnitelma => hyvä hanke!

Lisätietoja: www.rakennerahastot.fi
www.kainuunliitto.fi/rahoitus

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto